

[Bording.]

naar man kunde befrygte, at en hel Del af de Mennesker, det her drejede sig om, de, som havde den største Gæld, altsaa var de fattigste af Landmændene, slet ikke kom med, medens hele Statstilskuddet i Virkeligheden kom dem til gode, som var nogenlunde velstillede, maaske endog var i Stand til ved egne Midler at mergle deres Jord. Derfor sagde jeg den Gang: det kan ikke blive ved at gaa; hvis Staten skal blive ved med at give sit Tilskud, maa det i hvert Fald være en Betingelse, at de fattigste i den paagældende Egn ikke bliver udelukket fra at opnaa disse Tilskud. Det har nu vist sig, at man ikke kan gennemføre det, uden at man gaar til en Ændring af Forholdene. Jeg takker derfor Ministeren, fordi han resolut er gaaet over til det Princip, som efter mit Skøn er det eneste rigtige, naar man vil sikre sig forsvarlige Forhold indført paa dette Omraade. Jeg takker Ministeren saa meget mere, som jeg fra Forhandlingerne i 1920—21, hvor jeg havde den Ære at være Ordfører for mit Parti og fremføre de Ønsker, som falder sammen med det Princip, der her indføres, husker, at jeg den Gang ikke blev mødt med nogen særlig stor Velvillie af den højtærede Landbrugsminister, tværtimod, han faldt, kort sagt, over mig med al sin Vælde og slog det ned, jeg havde fremført, som noget fuldkommen urimeligt, ligesom Ordføreren for Venstre, det daværende ærede Medlem Hr. Westergaard, og et andet Medlem af Venstre, nu afdøde Jensen (Flø), gjorde det samme. Det er mig derfor en stor Glæde, at Ministeren nu kommer med et Forslag, hvis Princip falder sammen med det, jeg den Gang gjorde mig til Talsmand for i al Beskedenhed. Det er mig en saa meget desto større Glæde, fordi jeg er klar over, at dette Forslag navnlig for Tiden er nødvendigt, og jeg skal gerne være med til, at dette Princip, som jeg mener har saa stor Betydning, bliver gennemført.

Med Hensyn til Lovforslagets Enkelt-heder er jeg enig med Venstres Ordfører i, at der maaske er Forhold, som det er bedre at drøfte i et Udvalg. Jeg forstod ogsaa, det var Meningen, at Lovforslaget skal henvises til et Udvalg; det har ogsaa fra vor Side været ønsket, og jeg skal derfor ikke gøre mange Bemærkninger om Enkeltheder. Kun skal jeg angaaende det Spørgsmaal, som ogsaa Venstres Ordfører omtalte, Landvæsenskommissionens Godkendelse, der omtales i § 3, sige, at jeg ser saaledes paa det, at dette Forhold vistnok meget let kan komme til at vanskeliggøre Arbejdet. Ord-

føreren for Venstre sagde paa sin noble Maade, at vi alle er klare over, at Landvæsenskommissionerne arbejder solidt. Jeg forstod meget vel paa Betoningen, hvad det betød, og jeg er enig med Ordføreren i, at Soliditet er godt, men at det maaske ogsaa somme Tider kan overdrives, saaledes at der slet ingenting kommer ud af Sagen. Hvis det skulde være Tilfældet, vil jeg henstille til den højtærede Landbrugsminister, om man ikke kunde finde en anden Ordning, hvorved man ogsaa kunde opnaa det Formaals, der tilsigtes ved, at Landvæsenskommissionens Godkendelse skal indhentes, men som samtidig kan bevirke, at Arbejdet kommer til at glide noget hurtigere og maaske bliver lige saa godt, som naar det er Landvæsenskommissionen, der skal være den afgørende Faktor i saa Henseende. Jeg kunde f. Eks. tænke mig, at man lod Landbo- og Husmandsforeningerne og de paagældende Kommunalbestyrelser udnævne Medlemmer, som afgjorde disse Spørgsmaal. Jeg kan ikke tænke mig nogen anden Institution end dem, jeg her nævner, der kan være mere sagkyndig og mere interesseret i en alsidig Bedømmelse af Forholdet, en Bedømmelse, der baade gaar ud paa, om det nu ogsaa er forstandigt og forsvarligt at faa merglet Jorden, og tager det fornødne Hensyn til vor Kreditlovgivning. Jeg vilde tro, at det vilde kunne gaa meget lettere med et saadant Udvalg end med en Landvæsenskommission. Det vilde jo være sørgeligt, om det skulde gaa saaledes, at et saa udmærket Lovforslags Gennemførelse i Praksis skulde blive hemmet, maaske endog saa meget, at det ingen Betydning fik, ved, at man gjorde Arbejdet saa træt og vanskeligt, at det blev Resultatet. Jeg vil derfor meget anbefale at tage det Spørgsmaal op til Overvejelse, om der ikke paa denne Maade kan tilvejebringes en bedre Ordning, og hvis der er nogen, der har andre Forslag, hvorved det samme Formaals kan naas og navnlig naas hurtigere og billigere, vilde jeg selvfølgelig med Glæde være med til at arbejde derfor. Jeg tror, som sagt, det vil være af stor Betydning, om man kunde faa dette gennemført, for ellers kan det let gaa saaledes, at det hele flyder ud i Sandet og det gode Formaals ikke opnaas. Forholdet er jo ikke alene det, at der, naar et saadant Selskab skal dannes, skal træffes Afgørelse af, om det er rigtigt og klogt, men det gaar tillige i de fleste Tilfælde saaledes, at naar Selskabet er dannet og har begyndt sit Arbejde, har det ikke faaet alle Landboere paa den paagældende Egn med, tværtimod, der er ofte en hel Række af Landboere, som ikke